

Sygn. akt III KK 280/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Józef Dołhy (sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Teresa Jarosławska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Krzysztofa Parchimowicza,
w sprawie **Ł. W.**

skazanego z art. 178 a § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 15 i 16 października 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść,

od wyroku Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 6 marca 2013 r., sygn. Akt [...],

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
środku karnym (pkt 3 wyroku) i sprawę w tym zakresie
przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł.**

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w G. oskarżył Ł. W. o to, że w dniu 13 listopada 2012 roku na ulicy S. w miejscowości S., woj. P., znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 0,62 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, kierował samochodem osobowym marki Opel Vectra o nr rej. [...] na drodze publicznej, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Wraz z aktem oskarżenia prokurator skierował do sądu, na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., wniosek o wydanie wobec oskarżonego wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy za zarzucany mu występki kwalifikowany z art. 178a § 1 k.k. i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres trzech lat próby, z jednoczesnym oddaniem go pod dozór kuratora oraz orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres dwóch lat.

Sąd Rejonowy w Ł. uwzględnił wniosek i wydanym na posiedzeniu w dniu 6 marca 2013 r. wyrokiem:

1. oskarżonego Ł. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 178a § 1 k.k. skazał go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
2. na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 2 k.k., art. 73 § 2 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 (trzech) lat próby oraz w okresie próby oddał go pod dozór kuratora sądowego,
3. na mocy art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym przez okres 1 (jednego) roku.

Wyrok powyższy uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 14 marca 2013 r.

W dniu 24 lipca 2013 r. Prokurator Generalny wniósł – w trybie art. 521 § 1 k.p.k. – kasację od powyższego wyroku. Zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego, zarzucił: rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego – art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na orzeczeniu wobec oskarżonego na podstawie art. 42 § 2 k.k.

w zw. z art. 43 § 1 k.k. zakresu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym przez okres roku, mimo uwzględnienia wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, w którym wniesiono o orzeczenie powyższego zakazu na okres 2 (dwóch) lat.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu w Ł. do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Generalnej ograniczył zakres zaskarżenia do części dotyczącej orzeczenia o środku karnym (pkt 3 wyroku) i wniósł o uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

I. Z urzędu (art. 536 k.p.k.) rozpoznać należy kwestię należytej obsady sądu, który rozpoznał niniejszą sprawę, a więc zagadnienia objętego zakresem tzw. bezwzględnej przesłanki odwoławczej - art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Akt oskarżenia wpłynął do Sadu Rejonowego w G. w dniu 28 grudnia 2012 r. Z dniem 1 stycznia 2013 – na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2012 r. w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1121) i z dnia 25 października 2012 r. w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1223) – zniesiono m. in. Sąd Rejonowy w G., którego obszar właściwości miejscowej został objęty obszarem właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Ł. W tym Sądzie – na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 2012 r., w sprawie zniesienia i utworzenia niektórych wydziałów w sądach rejonowych...(Dz. U. MS z dnia 30 listopada 2012 r., poz. 168) – został utworzony IX Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w G. dla spraw z zakresu prawa karnego, karnego skarbowego i spraw wykroczeniowych z obszaru miasta G. oraz gmin G., G., R., R., S., T. i W.

W tym wydziale zapadł zaskarżony kasacją wyrok, a orzekała sędzia Sądu Rejonowego w G., która decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 listopada 2012 r., (.../12), wydaną na podstawie art. 75 § 2 pkt 1 i § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 427) – w związku z treścią § 1 pkt 14 lit a oraz § 3 pkt 19 lit. a cyt. wyżej rozporządzeń

Ministra Sprawiedliwości – została z dniem 1 stycznia 2013 r. przeniesiona na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Ł. Powyższą decyzję podpisał z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości – podsekretarz stanu.

W dniu 17 lipca 2013 r., sygn. III CZP 46/13, skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego podjął uchwałę o treści: „Decyzja Ministra Sprawiedliwości o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe wydana na podstawie art. 75 § 3 w zw. z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 427) – jeżeli jest zgodna z prawem – wywołuje skutek od chwili doręczenia jej sędziemu”. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, że „przewidziane w art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 p.u.s.p. uprawnienie do przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe przysługuje wyłącznie Ministrowi Sprawiedliwości, w związku z czym nie może być przekazane innej osobie w tym sekretarzowi lub podsekretarzowi stanu”. Nadto stwierdzono, że „decyzja o przeniesieniu na inne miejsce służbowe podjęta przez inną osobę, także <<z upoważnienia>> Ministra Sprawiedliwości jest wadliwa (bezprawna), a sędzia, którego ona dotyczy, nie może wykonywać władzy jurysdykcyjnej w sądzie (na obszarze jurysdykcyjnym), do którego został <<przeniesiony>>. Skład orzekający z jego udziałem jest zatem sprzeczny z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c.”

Przedstawione powyżej stanowisko ma istotne znaczenie dla oceny, na gruncie postępowania karnego (art. 439 § 1 k.p.k.), prawidłowości przeniesienia przez Ministra Sprawiedliwości sędziego ze zlikwidowanego sądu rejonowego.

Skład orzekający w niniejszej sprawie nie podziela kierunku wykładni, przyjętego w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2013 r., III CZP 46/13, w zakresie, w którym uznaje, że dla interpretacji uprawnienia Ministra Sprawiedliwości wynikającego z art. 75 § 3 prawa o ustroju sądów powszechnych, nie mają zastosowania przepisy art 37 ust 1 i ust 5 ustawy o Radzie Ministrów.

Kompetencja Ministra Sprawiedliwości do przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe w wypadku zniesienia sądu wynika wprost z art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 prawa o ustroju sądów powszechnych. W chwili obecnej przepis ten korzysta z domniemania zgodności z Konstytucją RP, przy czym istotne

znaczenie ma okoliczność, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 27 marca 2013 r., K 27/12 (OTK – A 2013, nr. 3, poz. 29), uznał art. 20 prawa o ustroju sądów powszechnych za zgodny z Konstytucją.

W kwestii możliwości zastępstwa Ministra Sprawiedliwości w wykonywaniu jego kompetencji wypowiedział się pełny skład Sądu Najwyższego (zob. w tym przedmiocie szerokie rozważania w uzasadnieniu uchwały z dnia 14 listopada 2007 r., BSA I – 4110 – 5/07). Ten kierunek wykładni przyjęto również w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., I KZP 23/08, OSNKW 2008, z. 3, poz. 19; uzasadnienie postanowienia składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., I KZP 24/08, OSNKW 2009, z. 3, poz. 20; uchwała z dnia 28 października 2009 r., I KZP 19/09, OSNKW 2009, z. 11, poz. 92; postanowienie z dnia 19 maja 2009 r., II KK 169/08, OSNKW 2009, z. 7, poz. 58; postanowienie z dnia 25 stycznia 2012 r., SNO 47/11.

W świetle powyższego w realiach sprawy brak podstaw do przyjęcia, by zaistniała bezwzględna przesłanka odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

II. Co do zarzutu kasacji:

Wniosek prokuratora złożony w trybie art. 335 k.p.k. przewidywał m. in. orzeczenie na podstawie art. 42 § 2 k.k.w zw. z art. 43 § 1 pkt 1 k.k. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres dwóch lat, który to środek karny, jak również czas jego trwania został uzgodniony z oskarżonym (k. 10). Sąd Rejonowy w Ł. w wydanym wyroku, bez wcześniejszej modyfikacji wniosku i pod nieobecność oskarżonego na posiedzeniu, określił czas trwania tego środka na okres roku.

Oczywiste jest zatem, że orzeczenie o środku karnym w zakresie czasu jego trwania zapadło z rażącym i mającym wpływ na jego treść naruszeniem przepisów prawa wskazanych w zarzucie kasacji.

Podzielając stanowisko prokuratora zaprezentowane na rozprawie kasacyjnej Sąd Najwyższy uchylił wyrok w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym (pkt 3 wyroku) i sprawę w tym zakresie przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł.

